

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntöne 27.6.2017; STM/2539/2017

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1352/2015 muuttamiseksi

Talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 1352/2015 (*talousvesiasetus*) muutoksella saatettaisiin voimaan 6 päivänä lokakuuta 2015 annettu komission direktiivi (EU) 2015/1787 ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun direktiivin 98/83/EY (*juomavesidirektiivi*) liitteiden II ja III muuttamisesta. Komission direktiivin mukaan riskinhallinnan on katettava koko vedentuotantoketju vedenmuodostumisalueelta veden oton, käsittelyn ja varastoinnin kautta vedenjakeluun. Osa juomavesidirektiivin liitteiden muutoksista saatettiin voimaan lailla 942/2016 terveydensuojelulain (763/1994) muuttamisesta. Terveydensuojelulain muutoksessa säädettiin toiminnanharjoittajien omavalvonnasta ja tarkennettiin elinympäristön häiriötilanteisiin varautumisen säädöstä. Myös näistä syistä talousvesiasetusta on tarpeen muuttaa.

Talousvesiasetuksella säädetään talousveden laadun varmistamiseksi tarvittavista riskinhallintatoimenpiteistä, tarkennetaan säännöksiä kiinteistöjen vesilaitteistojen vaikutuksen huomioon ottamisesta talousveden valvonnassa ja muutetaan talousveden tutkimuksissa käytettävien kemiallisten menetelmien suorituskykyä kuvaavia vaatimuksia. Jatkossa näytteenottoaikan määrittämisessä on otettava huomioon tutkittavan muuttujan alkuperä. Talousvesiasetuksessa säädetään myös siitä, että jatkuvatoimisia mittareita voidaan käyttää talousveden valvontatutkimuksissa laboratoriotutkimusten sijasta.

Lausunto

Valvira lausuu näkemyksinään seuraavaa kursiivilla kirjoitetuista asetusehdotuksen säännöksistä:

4 § Talousveden laatuvaatimukset ja-suositukset

Valvira ehdottaa, että laatusuositukset -sana korvattaisiin laatutavoitteet -sanalla koko talousvesiasetukseen.

8 § Valvontatutkimusohjelma

Dnro V/52839/2017

16.8.2017

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on laadittava näytteenottosuunnitelma vedenjakelualueille, joille vesi otetaan veden käyttäjän omilla laitteilla.

Valvira pyytää tarkentamaan, että kunnan terveydensuojeluviranomaisen on laadittava näytteenottosuunnitelma sellaisille vedenjakelualueille, joille vesi otetaan käyttäjän omilla laitteilla vähintään 50 henkilön käyttöön. Näytteenottosuunnitelma on laadittava myös, jos kohde on elintarvikehuoneisto tai talousvettä käytetään osana julkista tai kaupallista toimintaa ja kohteella on oma vedentuotanto tai käsittely.

Valvira ehdottaa, että pykäläotsikko olisi Valvontatutkimusohjelma ja näytteenottosuunnitelma

14 § Määrittymen menetelmät

Valvira ehdottaa, että 1 ja 3 momentissa käytettäisiin sanaa viranomaisvalvontatutkimukset valvontatutkimukset -sanan sijaan. Pykälässä 14 tarkoitettaneen 7 §:n 3 momentissa mainittuja tutkimuksia ja Valviran ehdottama sana ilmaisisi selkeämmin, että kohdassa ei tarkoiteta käyttötarkkailututkimuksia.

17 § Terveystieteellisten laatuvaatimuksista poikkeaminen

Jos kemiallisen laatuvaatimuksen enimmäisarvon ylitys täyttää 6 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset, eikä välittömiä terveyshaittoja ole odotettavissa, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on määrättävä talousvettä toimittava laitos hakemaan terveydensuojelulain 17 §:ssä tarkoitettua poikkeusta laatuvaatimusten täyttämistä korjaustoimenpiteiden ajaksi.

Valvira ehdottaa, että ylitys -sanan sijasta lauseessa käytettäisiin esim. sanaa poikkeama.

19 § Ilmoitukset muille viranomaisille

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on ilmoitettava viivytyksettä Säteilyturvakeskukselle liitteen I taulukon 3 aktiivisuuspitoisuuden enimmäisarvon ylityksestä sen ratkaisemiseksi, onko talousveden toimittaminen säteilylain (592/1991) 11 §:ssä tarkoitettua säteilytoimintaa.

Valvira ehdottaa, että ylitys -sanan sijasta lauseessa käytettäisiin esim. sanaa poikkeama.

Valvira lausuu näkemyksinään seuraavaa asetusehdotuksen liitteistä:

- Liitteen I taulukon 3 toisen sarakkeen otsikko voisi olla arvo ja yksikkö, sillä ja sana on käytetty muissakin asetuksen taulukoissa.

Dnro V/52839/2017

16.8.2017

- Liitteen I taulukon 4 näytteenottoa koskeva huomautus A): Valvira ehdottaa käyttämään verkostosta sanan sijaan vedenjakeluverkosto -sanaa, jota on käytetty mm. taulukon 2 huomautuksissa.

- Liitteen I taulukon 4 muut huomautukset 2): Valvira ehdottaa käyttämään tutkitaan -sanaa mitataan sanan sijaan.

- Liite III. Kappale 3.1. Viitteellisen annoksen arvioimiseen käytettävät seulontatutkimukset ja annoksen laskeminen: Valvira ehdottaa poistamaan kappaleesta ylitys -sanat ja muuttamaan tekstiä esim. seuraavalla tavalla: Jos alfa-aktiivisuuden kokonaispitoisuus on pienempi kuin 0,1 Bq/l, eikä radonin aktiivisuuspitoisuus ole suurempi kuin 300 Bq/l, voidaan olettaa, että viitteellinen annos ei ole enemmän kuin 0,1 mSv/v. Jos radonin aktiivisuuspitoisuus on suurempi kuin 300 Bq/l, ja alfa-aktiivisuuden kokonaispitoisuus on pienempi kuin 0,1 Bq/l, radonin aktiivisuuspitoisuuden pienentäminen riittää korjaavaksi toimenpiteeksi varmistamaan, että viitteellinen annos ei ole enemmän kuin 0,1 mSv/v. Jos alfa-aktiivisuuden kokonaispitoisuus on suurempi kuin 0,1 Bq/l, määritetään yksittäisten radioaktiivisten aineiden aktiivisuuspitoisuudet näytteessä viitteellisen annoksen arvioimiseksi.

-Valvira ehdottaa, että Liitteen III kappaleen 3. taulukko numeroitaisiin taulukoksi 2.

-Valvira ehdottaa, että Liitteen III kappaleen 3.2. taulukko numeroitaisiin taulukoksi 3 ja että taulukon Huomautukset -sarakeesta poistettaisiin otsikkoa lukuun ottamatta huomautus -sanat ja laitettaisiin numerot sulkuihin, sillä sellaista tapaa on käytetty muissakin talousvesiasetuksen taulukoissa.

Yhteenveto

Valvira pitää talousvesiasetuksen muutosehdotuksia tarpeellisina ja juomavesidirektiivin hengen mukaisina.

Ratkaisija: Henriksson Markus Virka-asema: Ylijohtaja Esittelijät: Kilponen Jaana, Ylitarkastaja Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Valvira/ Kari Kunnas, Kaisa Mäntynen, Ari Markkanen, Heli Laasonen
STM/ Jari Keinänen, Jarkko Rapala
THL/ Iikka Miettinen, Outi Zacheus
STUK/ Pia Vesterbacka, Kaisa Vaaramaa